

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és lap tulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

Adóemelés lesz.

Makó, dec. 21.

Se szeri, se száma annak a rengeteg adónemnek, mely alatt a magyar nép szenved. Mert csak szenved, hiszen lehetetlen ennyi súlyos teher alatt fejlődni, boldogulni. Nincs az az esztendő az újabb időkben, mely ne hozna valami új adót a szegény magyarra.

Nincs a társadalomnak az az osztálya, mely ne szenvedne e sok-sok teher alatt s ne kiáltana már segítségért.

Természetes, hogy ezen a nyomorult helyzetben való javítás a kormányban állana kötelességében s azt is határozottan megállapíthatjuk, hogy módja is volna erre, hogyha akarná.

Csak hogy éppen az a rettenetes nagy baj, hogy Khuenék minden olyannal törődnek, ami keserve, átká, a nemzetnek és ami egyre aggasztóbb és aggasztóbb helyzetbe sodorja a magyart, de a nemzet sok baja miatt való sok-sok panaszzal hangot még csak meghallani sem akarják. Legalább úgy viselkednek, mintha ebből semmit se tudnának.

A fő a mi kormányunknak a hatalom s most az ennek érdekében forszírozott — véderőjavaslat. E javaslatok olyan törvényt akarnak alkotni, amely egyenesen végzetes pusztulásba sodorná nemzetünket. Mert olyan új terheket parancsolnak ránk ez a javaslat, amit már igazán nem tudnánk elbírni.

De hogy is gondol a kormány e javaslat erőszakolása alatt is arra, hogy ami eddigénél több katonai költséget követel e javaslatban tőlünk, ezzel az óriási költséggel mihamar boldoggá tehetné a magyar nemzetet.

De nem teszi. Mert az egész nemzet, husz millió magyar boldogulása ez előtt a kormány előtt tisztára csak — *smarr!*

Pedig nagy bajaink már-már nyílt sebekben fakadoznak fel. Társadalmunk egyes osztályai szinte lázadásba törnek már is ki nyomorult helyzetük türelmetlen volta miatt. Kellene a pénz, szintén sok pénz, amivel segíteni kellene.

Állami tisztviselőink, azután a tanítók, utánuk a vasutasok a legerélyesebben követelik, hogy segítsen rajtuk a kormány. Mai fizetésükből a mai hallatlan drágaság mellett nem tudnak megélni.

A kormány eddig csak hallgatott. Igérgetett ugyan, de cselekvésre nem tudta magát elhatározni. Azt mondja, nincs pénz. Nem lehet se fizetésemelést, se drágasági pótlékokt adni.

Ez igaz is, nincs pénz az ország kasszájában, mert mind elnyeletik a *katonai* kincstárral. A milliárdokat, amiket a nemzet különböző adókban kiizzad s befizet az állam pénztárába, mind a katonai kiadások emésztik fel. Erre van mindig s mindig elegendő pénz, de egyébre soh' sincs.

Ám a Khuen-kormány cinizmusán nem tesz túl a jajgató államhivatalnokok segély-kérése se.

Nincs pénz, hát a kormány rajta lesz, hogy mégis legyen pénz.

Olyan okos finánc nem kerül ugyan már ki a kormányból, aki képes volna valami újabb adónemet kitalálni. Hiszen ma már alig van olyan dolgunk ezen a világon, ami után még adót nem fizetnének.

A kormány hát nem fogja *szaporítani* az adónemeket. O nem!

A naiv ember azt gondolhatná, hogy talán a katonai kiadásokat szállítják lejjebb Khuenék s ami innen megmarad, majd azokból fedezik a már tovább nem váró állami kiadásokat.

De nem így van. Az adó terhet eddig csak egyik oldalán súlyosbították. Azzal, hogy mind több és többféle adót találtak ki és hoztak be. Most a másik oldalára fordítják ezeket az adónemeket s úgy — súlyosbítják.

Kormánykörökben ugyanis azt tervezik, hogy *felemelik az egyes adónemeket* s az így nyerhető többlet adóból fedezik majd a legszükségesebb kiadásainkat, így a tanítók, a vasutasok s az állami tisztviselők fizetésfelemelését is.

Vagyis, ha egy hold föld után fizettünk eddig 10 koronát, ezután 15-20 koronát vetnek majd ki ránk. Ha a házádonk 30 korona volt, ezután majd lesz 50-60 korona. Ha harmadosztályu kereset-alóba a leginségesebb kisiparostól is 8-10 koronát szedtek eddig, ezután majd 15-20 koronát srófolnak ki belőlük.

Ezen a nyomon halad minden adónemen keresztül a kormány dicső szándéka. Még ugyan csak terv, szándék ez, de ki kételkedhet benne, hogyha ez a nemes kormány sokáig helyén marad, meg is valósítja ezt a cinikus tervét.

Mert cinikus ez a terv. Hiszen arra nem akarnak gondolni, hogy hát emelik, emelik majd az adókat, de képes lesz-e aztán kibírni is ezt a magyar nép. Cinikus terv ez, mert amikor az általános nyomorúság miatt panaszokodik, zug a társadalom minden osztálya, a kormány nem azzal felel erre, hogy segít a bajokon, hanem egyszerűen azzal, hogy még nyomorultabbá teszi az egész nemzetet.

De mi bizunk, hogy ez a gonosz terv nem kerülhet megvalósulásra.

Hiszen a magyar nép már igazán betelt a Khuen-kormány uralkodásával. Megismerte és meggyűlölte. Ez az általános gyűlölet pedig gyorsan pusztító lesz. A nép millióinak akarata győzni fog Khuenék felett.

A kormányban pusztulnia kell a helyéről, nehogy maradásával maga a nemzet pusztuljon.

kp.

— **Tervez a kormány.** A „Pester Lloyd” a kormány munkatereit közli s beszámol egy sereg törvényjavaslatról, a melyek mind egyes érdekelt kis körök ígéretei áttatására jók. A pénzügyminiszterium új nyugdíjtörvényt ígér az állami tisztviselőknek, a belügyminiszterium a városokat kecszegeti segélyezéssel, a rendőrséget központosítással és államosítással, sőt a „szegényügy rendezése” is ígérődik. Persze nem felejtkeznek el a megyei hivatalnokokról sem: ők státuszrendezés ígérletét kapják karácsonyi ajándékkul. A nép azonban még ígéretet sem kap: *a tervezetek között szó sincsen a választói reform tervezetéről.* Még csak szóba sem hozzák... És ez a kormány akar békülni a választói reformért harcoló ellenzékkel?!

— **A bán Khuennál.** Tomasics Miklós horvát bán tegnap este 9 óra 30 perckor *Chavrak* Levin belügyi osztályfőnök kíséretében Zágrábról Budapestre érkezett. A bán ma reggel a miniszterelnökségi palotában felkereste *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnököt, akivel hosszabb tanácskozott. A tanácskozás folyamán Tomasics jelentést tett többek közt a lefolyt horvátországi választásokról.

A kultusztárca.

Rövidül a karácsonyi szünet.

— Express tudósítás. —

Budapest, dec. 21.

A képviselőház ma folytatta a közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalását. A vita ma már negyedik napja tart. A képviselőház karácsonyi szünete így a minimumra redukálódik, mert a kormány még az ünnepek előtt az igazságügyi tárca költségvetését is le akarja tárgyalatni. Ily módon a Ház még szombaton is ülést tart. Minthogy pedig 28-ikától kezdve három napig a delegáció ülésezik Bécsben, a kormány pedig már január elején ismét munkába akarja állítani a Ház tagjait, a karácsonyi szünet két hétig sem fog tartani.

A mai ülést Návay Lajos fél 11 órakor nyitotta meg.

A tegnapi ülést jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítették.

Az elnök bemutatta az időközben beérkezett kérvényeket, melyek közül fontos Bácsmegeye felirata a drágaság megszüntetése tárgyában.

Az elnök jelentette, hogy Ráth Endrének engedélyt adott arra, hogy sürgős interpellációt terjeszthessen be a vagonhiány tárgyában.

A Ház fél 2 órakor tér át a sürgős interpellációra.

A Ház azután harmadszori olvasásban elfogadta az indemmitásról szóló törvényjavaslatot, melyet át-küldenek a főrendiháznak.

A napirend szerint következett a költségvetés tárgyalásának folytatása.

Az első szónok *Bikády* Antal volt, aki mint a Justh-párt szónoka a tanítók anyagi helyzetével foglalkozott és szemére vetette a kormánynak, hogy a tanítókra mindig új terheket rak, de a jövedelmüket nem növeli. Szerinte a nagy drágaság mellett a tanítók ma már alig tudnak megélni. Szólt a református lelkészek kongresszójáról is, melyet nem költségvetési uton, hanem külön törvény által akar megoldani. Ezzel kapcsolatban sürgőt a katolikusok autonómiáját is, amely a magyar katolikusok régi vágya s nagy szociális előnyöket biztosít.

Polónyi Géza volt a következő szónok. Azzal kezdte beszédét, hogy a gyümölcsfákat a hernyók nagy tömege pusztítja, kéri tehát a közoktatásügyi minisztert, hogy tavasszal és nyáron rendeleti uton kötelezze az iskolás gyermekeket a hernyók irtására és ezért napidíjat is adjon

A közkedvelt makói IDEÁL-crème, ma már a legtökéletesebb arcfinomító

vegyi készítmény, mely állandóan használva, az arcnak üdéséget, szépséget kölcsönöz. Egyedül a készítőnél,

Kudar Lajos

makói újvárosi gyógyszerárában kaphatók.

Ideál-crém 1 tégely 1 korona, Ideál-tej 1 korona, Ideál-zsappan 70 fillér, Ideál-pouder 3 féle színben, u. m.: fehér, rózsás és krém színben, dobozza 1 kor. Csak az a valódi készítmény, mely törvényes védjegyben KUDAR-nével van ellátva. E készítmények Párisban 1897-ben aranyéremmel, díszokl. és francia éremkereszttel lettek kitüntetve!

23

nekik. Majd az országban dúló felekezeti viszályról szólt, melynek megszüntetését ő is kívánja.

Mártonffy Márton: Mindig maga keveri a kását! (Nagy zaj.)

Polónyi Géza szintén hosszasan polemizált Kelemen Samuval s az ókor történetéből vett bizonyítékaival állandó derűtségben tartotta a Ház tagjait. Szólt a tizparancs történetéről s kétségbe vonta, hogy Kelemen Samu a Sinaí-hegyen lett volna, amikor a tizparancsolatot koncipiálták.

Ülés vége 2 óraker.

Tisztújítás a városnál.

A megüresedett állások betöltése.

(Saját tudósítónktól.)

Makó, dec. 21.

A városnál, mint ismeretes, jóbb állás volt üresedésben, miért is a vármegye alispánja az üresedésben levő állások betöltéséhez szükséges tisztújító közgyűlést ma délelőttre tűzte ki.

A tisztújító közgyűlésről az alábbi tudósításunk számol be:

Hervay István alispán a tisztújító közgyűlést délelőtt 9 óraker nyitotta meg.

A közgyűlés első sorban a kijelölt bizottságot alakította meg, melybe az alispán törvény adta jogánál fogva **Dózsa Ferenc** drt. és **Demkó Pál** drt. küldötte ki. Ugyanezen bizottságba a közgyűlés **Dózsa Simon** drt. és **Lakatos Pált** választotta meg.

A szavazatszedő bizottság elnökévé **Tokár Andort**, tagjaivá pedig **Szilvassy Alajos** és **Nagy István** városi képviselőket választották meg.

Bizalmi férfiak lettek: **Elek Lajos**, **Csörbe János**, **Fürge Mihály** és **Nagy György József**.

A bizottságok megalakulása után a kijelölt választmány tanácskozássra vonult vissza, mely időre az alispán felfüggesztette a közgyűlést.

Felőrai tanácskozás után jelentette az alispán, hogy a városgazdai állásra jelöltettek: **Balogi Pál**, **Oláh János**, **Szakács Márk** és **Veres Péter**. A polgármesteri fogalmazói állásra **Vidor Rezső**, az irodatiszti állásra **Barsay Kornél**, **Bakos József**, **Felberbauer Lajos**, **Molnár Imre** és **Tarjányi Sándor**.

Mint hogy 20 képviselő titkos szavazást kért, ezt az alispán el is rendelte.

Először a városgazdai állásra szavaztak. Beadatott 131 szavazat. Ebből **Veres Péter** kapott 83, **Szakács Márk** 31 és **Balogi Pál** 16 szavazatot.

E szerint az alispán **Veres Pétert** megválasztott városgazdának jelentette ki:

Polgármesteri fogalmazóvá egyhangulag **Vidor Rezsőt** joghallgatót választották meg.

Az irodatiszti állásra beadatott 127 szavazat. Ebből **Tarjányi Sándor** kapott 53, **Molnár Imre** 44, **Bakos József** 21 és **Felberbauer Lajos** 9 szavazatot.

E szerint az alispán **Tarjányi Sándort** megválasztott irodatisztnak jelentette ki.

Tarjányi Sándornak irodatiszti történet megválasztása folytán üresedésbe jött egyik segéd adótiszti állás, melyre **Bakos Józsefet** választották meg. Ennek folytán megüresedett irnoki állást pedig **Barsay Kornéllal** töltötte a város képviselőtestülete.

Ezután az ujonnan megválasztott tisztviselők tették le a hivatalos esküjét és **Galambos Ignác** dr. polgármester elnöklésével rendkívüli közgyűlés vette kezdetét. A rendkívüli közgyűlés az ujonnan megválasztott

tisztviselők fizetését 1912. évi január 1-től kezdve folyósította.

A mai tisztújító közgyűlésnek kellett volna betölteni a téglagyári intézői és a segédmérnöki állást is.

Ezen állások betöltésére a tanács tekintettel arra a körülményre, hogy a két állásra megfelelő pályázó nem jelentkezett, azt a javaslatot terjesztette a közgyűlés elé, hogy a polgármester bizassék meg megfelelő pályázók keresésével.

Lakatos Pál ellenezte a tanács javaslatának elfogadását, mire a közgyűlés kimondotta, hogy a polgármestert csak a téglagyári intézői felfogadásával bizza meg, ellenben a segédmérnöki állás betöltésére új pályázatot hirdetnek.

Návay reversálisa.

A fegyverszünet kulisszatitkaiból.

— Telefon tudósítás. —

Budapest, dec. 21.

Mint ismeretes, mikor **Berzevicy Albert** békitési kísérlete meghiúsult, egész sor alkalmi békeközvetítő angyal jelentkezett, akiknek kísérlete azonban szintén csődöt mondott. November elején felmerült gróf **Tisza István** elnökségének terve. Az ezután történetéről a „Budapester Presse“ a következő érdekes dolgokat közli:

Akkor vagy talán éppen ezért **Szterényi József** nyug. államtitkár vette fel a békekísérletek fonalát. Mindenekelőtt **Lukács László** pénzügyminisztern kapogtatott és felvette **Návay Lajos** elnökjelöltiségét, egyben átadta a miniszternek ama béketerv körvonalait tartalmazó ajánlatát, mely a megkötött fegyverszünet alapját képezi.

November 6-án **Szterényi** már birtokában volt a kormány hozzájárulásának és közölte az ellenzékkel, hogy a fegyverszünet megkötésének most már mi sem állja útját. Erre az történt, hogy gróf **Andrássy Gyula** telefonon arra kérte **Návayt**, hogy látogassa meg budai palotájában. **Návay** meg is jelent a grófnál. Másfél órai beszélgetés után a fegyverszünet egyes pontjait megvitatták és tisztázták. **Návay Lajos** a házszabályok kezelésének módjára és mikéntjére megnyugtató kijelentést tett. Ünnepiesen kijelentette, hogy a házszabályok 242. §-ának kivételével, mely a beérkezett kérvényeket egyszerűen a kérvényi bizottsághoz rendeli áttenni, az egész vonalon fenn fogja tartani az eddigi gyakorlatot.

Gróf **Andrássy Gyula** még aznap este értesítette az ellenzék vezéreit a fegyverszünet megkötéséről. **Justh Gyulát** ezzel az örömhírral álmából zavarták fel. A békefeltételek egyik pontja, melyre az ellenzék részéről nagy súlyt helyeztek, az volt, hogy **Kabós** alelnök megmaradjon a helyén. **Kabós** azonban, noha **Khuen** gróf, **Lukács László**, **Návay Lajos**, majd **Kossuth Ferenc** és gróf **Apponyi Albert** igyekeztek kapacitálni, nem volt hajlandó állását megtartani és így ekkor a béke egy órára meghiúsult.

Ez november 7-én délelőtt 9 óraker történt. Tíz óraker gróf **Andrássy** rögtönzött konferenciát tartott az ellenzék vezéreivel és ezen elmondta, hogy **Návay** neki becsületszavával garantálta a kisebbség jogainak respektálását. **Kossuth**, **Apponyi** és **Justh** késznek nyilatkoztak bele menni a dologba.

Ay elnökválasztás napján - november 7-én este - megtörtént aztán az ismeretes jegyzőkönyvi felvétel a Nemzeti Kaszinóban. **Andrássy** felszólította a jelenlevő **Návayt**, hogy ismétlje meg kijelentését. Miután **Návay** ennek nyomában eleget tett, a megjelent őt ura nyilatkozatról jegyzőkönyvet vett fel. A többszörösen kiállított és eredeti aláírásokkal ellátott jegyzőkönyvek ma is gróf **Andrássy Gyula**, **Justh Gyula**, **Kossuth Ferenc** és **Rakovszky István** birtokában vannak.

Fodor Jenő bűnügye.

A makói volt „Kegyelet“ tulajdonosa újra a vádlottak padján.

(Saját tudósítónktól.)

Makó, dec. 21.

Magánokirathamisítás, esalás, sikasztás, beesületsértés és kétrendbeli súlyos testi sértés az, amivel az ügyészség vádolja **Fodor Jenőt** volt temetkezési vállalkozót. A hatalmas bűnügy letárgyalására két napot tűzött ki a bíróság. Az első napon váltohamisítási és testi sértési ügyeit tárgyalták **Fodornak**. Szerdán került sor a többi büneselekmenyekre. A volt vállalkozó furfangos módon csapta be **Dávid Sándor** szállótulajdonost.

— Nézze, — mondta **Dávidnak** — nekem van egy kamrára a Lengyel-palotában. Ha maga zsrál nekem egy 1500 koronás váltót, átadom használatra a helyiséget.

Dávidnak, aki akkor rendezte be a Royal-szállót, nagy szüksége volt a szobára s készséggel belement az üzletbe. Csak később derült ki, hogy **Fodornak** semmi köze sem volt a kamrához. Természetesen ebben a dologban is ártatlannak érzi magát **Fodor**.

Prohászka Margit temetését a korporsó kereskedő 230 koronáért vállalta el. A halott hozzátartozói 358 koronás biztosítási könyvet adtak át **Fodornak** a temetési költségek fődédésére. **Fodor** a pénzt fölvette s az üzletfeleknek visszajáró 128 koronát is a maga céljaira fordította.

Az Alföldi takarékpénztár áruosztályán fát rendelt **Fodor**. A cég üzletvezetője azonban ismerte a „kuncsaftot“ s kijelentette, hogy csak készpénzfizetés mellett hajlandó portékát adni.

— Csak küldjék ki, az átvételnél kifizetem.

A cég megbízottai azzal az utasítással szállították ki az árut, hogy azt csak készpénzfizetés mellett hagyhatják **Fodornál**. **Fodor** azonban a bank eszén is tuljárt. Elbujt az üzletben s alkalmazottaira ráparancsolt, hogy a bank embereinek azt mondják, fizetni ment az Alföldi takarékbába. Erre a megbízottak nyugodtan ott hagyták a portékát — s a bank még ma sem jutott pénzéhez.

Ilyen dolgait tárgyalta a bíróság **Fodor Jenőnek**. A tárgyalás folytatását azonban újabb bizonyítékok beszerzése végett január 9-ikére halasztották. **Fodor** ellen az egyik súlyos testi sértési ügyben az eljárást megszüntették, mert felesége nem kívánta megbüntetését.

Csanádpalotai ugari iskola végében 351. tanya szám

7 köblös föld

tanyaépülettel együtt szabadkézből eladó.

Értekezhetni: ifj. **Asztalos Pál** lal a helyszínén.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptára. December 22. Péntek. Római kath. Zeno vt. † Gör. kath. December 9. B.-A. fogán. — Nap kél 7 óra 47 perckor, nyugszik 4 óra 9 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Az időjárásban lényeges változás nem várható. — Sürgönyprognózis: Változás nem várható. Déli hőmérséklet: 6-0 fok Celsius.

— **Justh Gyula** **Kossuth Ferenc**-nél. **Justh Gyula** tegnap délután meglátogatta lakásán a gyengélkedő **Kossuth** **Ferencet** s nála hosszabb időt töltött. **Justh** már másfél év óta nem volt **Kossuth**-nál s valószínű, hogy a látogatás nemcsak udvarias jellegű volt, hanem annak politikai jelentősége is van.

— **Bizottsági ülés a vármegyén.** **Csanádvármegye** községjegyzői nyugdíjválasztmánya holnap pénteken délelőtt **Hervay István** alispán elnökle alatt ülést tart.

— **A megyének nincs fája.** Makó város tisztújító közgyűlését a városi széképület átalakítása végett ma délelőtt is a vármegye ház nagy termében tartották meg. Mikor a képviselőtestület a nagy terembe bevonult, tapasztalta, hogy a terem fűtetlen. Kiderült, hogy a vármegyének nincs fája, azért a polgármester néhány kosár fát hozatott a városházáról. Így fűtőték be a nagy termet, mert a vármegyének nincs fája.

— **A karácsony előtti vasárnapi munkaszünet felfüggesztése.** Az idén úgy esik a karácsony, hogy ünnep szombatja vasárnap van az ünnep pedig hétfőn és kedden. Tekintettel arra a dologra, hogy ünnep szombatán nagy bevásárlásokat szokott a közönség végezni, a kereskedelmi miniszter részleges munkaszünet felfüggesztést rendelt el. A kereskedelmi miniszter rendelete tegnap érkezett le a rendőrségre. A rendelet szerint az üzletet vasárnap délután öt óráig nyitva lehet tartani, öt óra után azonban büntetés terhe alatt be kell csukni úgy az iparosoknak, mint a kereskedőknek. A miniszteri rendeletre felhívjuk az iparosok és kereskedők figyelmét.

— **A tanyai közönség figyelmébe.** A rendőrkapitányi hivatal több oldalról panasz folytán arról értesült, hogy a tanyai lakosok állataik elhullását, a hatósági állatorvosnál nem jelentik be és az elhullott állatokat nem szállítják a városi digesztorba. Mivel ezen körülmények a ragadós állati betegségek terjedését nagy mértékben elősegítik, a lakosságnak — az állatok elhullásának bejelentése és a digesztorba való szállítása anynyival is inkább érdekét képezi, mert a mulasztás az 1888 évi VII. t. c. 149 §-a értelmében kihágást képez és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető. Mi a magunk részéről e közleményt azzal egészítjük ki, hogy ez nemcsak a tanyán van így, hanem bent a városban is. Különösen az orosz temető árkába, de máshova is igen sok döglött állatot dob el a közönség.

— **Eltörött lábért évjáraadék.** Rendkívül érdekes polgári perben hozott ma ítéletet az aradi királyi törvényszék. Még 1907 farsangján történt, hogy **Lázár Péter** mikalakai koresmájában nagy álarcos-bál volt, amit azonban rémes szerencsétlenség zavart meg. Az egyik vendég, **Havasi Györgyné**, aradi vasutas neje egy

Értesítés.

A „Tárnoki Gazdaság“ megbizottja értesíti a tulajdonosokat, hogy folyó hó 24-én vasárnap délután 2 órakor a város-háza kis tanácstermében

évzáró és tisztujtó

nagygyűlést tart, melyre az érdekelteket tisztelettel meghívja. Egyben tudatja, hogy a csász. fogadást is megtartja. Kik ez állást elnyerni óhajtják, jelentkezzenek Papp Imre tárnoki gazdánál, esetleg vasárnap délután a gyűlés alkalmával.

Tisztelettel

(240) Dániel Ignác elnök.

Saját termelésű tiszta

akácmézemet

ajánlom.

Méh-sonkolyt jó árt veszek.

Szabó Sándor,

Makó, Arany János-utca 53. u. sz.

Makói Uránia-színház.**Sürgöny!**

A makói Uránia-színházban ma pénteken, 1911. december hó 22-én este nagy rendkívüli amerikai nemzetközi

boxoló-viadal
ökölvívási és

birokverseny.

Birkózásra jelentkezett

Fein Salamon

makói géplakatos amateur birkózó. Kihívta vele való mérkőzésre

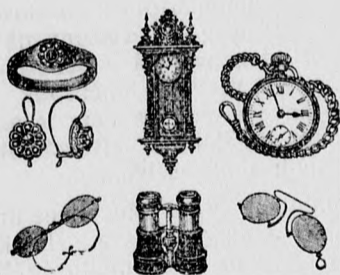
Czàja Gusztáv

magyar birkózó bajnokot és ma pénteken birkóznak.

Döntő boxoló-viadal végkimerülé-
sig: Agranoff orosz bajnok és
Jack Burns amerikai boxoló-baj-
nok között.

Ezen viadal addig tart, míg egyik
fél nem győz.

Továbbá fényes új műsor.

Rendkívül olcsó karácsonyi árak!

Brilliant és arany ékszerek
óriási választékban. Ezüst
dísz tárgyak és evőkészletek.
Nagy óra raktár. Arany-,
ezüst-, acél órák. Inga órák
minden faconban.

VIDOR MANÓ óras- és ékszerésznél Makó, (Fötér.)
Rendkívül olcsó karácsonyi árak!

Figyelem! A „Menyasszony“-hoz címzett a rőfös- és divatáru üzletbe o

a „Makói Ujság“ bérházában, a püspökkerttel szemben megérkeztek az őszi- és téli ujdonságok, amelyek rendkívül olcsó árt lesznek a tisztelt vevőközönségnek rendelkezésére bocsátva, így mindenkinek saját érdeke a „Menyasszony“ üzletét felkeresni és meggyőződni, hogy szépet, jót olcsó-ért csakis ottan lehet vásárolni, u. m.

Valódi angol szövet 140 ctm. széles ezeltt 3 frt., most 1 frt. 60 kr.
Legujabb tiszta gyapju kosztüm-szövet 140 ctm. széles ezeltt 3-50 frt., most 1-90 frt.
Legfinomabb lüster 140 ctm. széles ezeltt 3-50 frt., most 2 frt.
Gyapju posztó, legjobb minőség, ezeltt 2-20 frt., most 1-20 frt.
Czibelin posztó, ezeltt 1-20 frt., most 60 kr.
Legujabb és legfinomabb francia parket, ezeltt 60 kr., most 38 kr.
Legujabb flanel parket, jó mosó, ezeltt 50 kr., most 37 kr.
12/4 Berliner kendő, ezeltt 4-50 frt., most 3 frt.
Kelengye-vászon, ezeltt 8-50 frt., most 6 frt. 1 vég.
Czérna-vászon, ezeltt 65 kr., most 36 kr. mtr.
Czérna-kanavász, ezeltt 9-50 frt., most 6-50 1 vég.
Czérna-zophior, ezeltt 8 frt., most 5-50 1 vég.

Továbbá ágyterítők, függönyök, szőnyegek, kardonk, festők, selyemkendők és minden e szakmába vágó cikkek mesés olcsóért kaphatók.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Ibolya krém, a legjobb hatású arc- és kéz-finomító szerek Egyedül kaphatók:
-szappan,
puder,

SÁNDOR ZSIGMOND

»Az Isteni gondviselés«-hez címzet gyógyszer-tárában.

KAKÓN, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-krém 1 korona. Nagy raktár mindennemű engedélyezett Ibolya-puder 1 korona. különlegességekben: kötszerek, gumicikkek, kozmetika- és illatszerekben. Ibolya-szappan 70 fillér. 205

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar a Makói Független Ujság hirdetései útján.

Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

NŐI FELÖLTÖK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban;

szines angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

Bébi- és leányköpenyek, felöltők különlegességek.

Mérték szerinti rendelések elsőrangú munkásokkal saját mihelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemőkelengyék.

Keresztelő párnák,

fejkötők és himzet

pique paplanok.

Női bluzok a legizlé-

sebb kivitelben.

(171) Szőrmeáruk,
boák, muffok a leggyorsabbútól a legfinomabb kivitelig.
Legujabb divaru

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és
gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások Pártos E. és Tsa Makó. Fötér, (az Otthon kávéház mellett) a legujabb divat szerint.

Aki arcának üdeségét s kezének, fogának
fehérségét meg akarja tartani csak
szépitőszereket használjon. Tubarózsa-krém az arc fényességét
pattanásokat, arcráncokat megszüntet. Teljesen ártalmatlan

Tubarózsa-kenőcs a legjobb sőmör, szeplő és
májfolt elmulasztására!

Tubarózsa-tej-től az arc hófehér lesz!

Tubarózsa-hőlgypor, Tubarózsa-szappan, Tubarózsa-szesz, Tuba-
rózsa kölni víz, Tubarózsa-hajszesz, Tubarózsa-illat stb.

Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjob-
ban elősegíti! o o o o o

Az őszi hajnak eredeti szint ad a Hajrengátor!
»Salofor« a kéz- és lábizzadást legbiztosabban megszünteti!

Minden gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességek nagyraktára.

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszertára a »Szent István«-hoz

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Tudja azt mindenki,

hogy a karácsony közeledtével

Hévèzi József

déligyümölcs üzletében, a legolcsóbban lehet vásárolni karácsonyfa cukorkákat, fény-szórókat,ogyorót, mandulát, mazsola-szőlőt, malagát, citrom narancsot és sok itt fel nem sorolt delicátes cikeket. Teákból és teasüteményekből, cacao, csokoládék és különféle desszertekből nagy választék. Egy vagon körte megérkezett.

Aki

italmérészi üzletet

esetleg

házszállal együtt

szándékozik eladni, tudassa címét a kiadóhivatalban.

Eladó

a Lonovics-sugarút mentén levő lesi-beli földemből 300 négyszöglet egy vagy két házhelynek jutányos feltételek mellett eladó.

Dr. Kiss Pál.

Figyelmes kiszolgálás!

Olcsó árak!

Üveg- és porcellán szükségletét ne vegye meg addig, amíg

Kocsis és Skopál

(Főtér, Böhm-házban) olcsó árairól és finom árúiról meg nem győződik.

Készítünk képkereteket a legegyszerűbbtől a legpazarabb kivitelig. — Elvállalunk lakásokat villamos bevezetésre és

[11] **villamos csillárokkal**

való felszerelésre. --- Tartunk raktáron: alpaka és ezüst használati cikket, diszműárut nagy választékban.

Kölcson edények!

Épület üvegezés!

Gyógyszertár átvétel!

Ezennel szíves tudomására hozom a nagyközönségnek, hogy a

Wéber & Bárányi-féle a (Szegedi-utcai)

»Az Isteni gondviseléshez« címzett

gyógyszertárat megvettem.

Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi különlegességeket, kötszereket, stb. stb. Raktáron nem lévő dolgokat, a legrövidebb idő alatt meghozatok.

A nagyközönség szíves támogatását kérve

SANDOR ZSIGMOND

gyógyszertártulajdonos.

206

A Korona depó

(222) a közelgő

karácsonyi ünnepekre

ajánlja jó minőségű italait, hol a legjobb

hegyi és homoki borok

utcai kimérésre **36 krajcárért**

kaphatók. Nagyobb vételeknél árkedvezmény.

Vidékre 50 literen felül 26 krajcár literje.

A pálinkák árai dacára az új szeszadó törvénynek, utcai kimérésre egyáltalában nem változtak.

Finom Jamaicai thea-pum 1'20 kr. literje.

Mindennap friss Baksör kapható.

▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲

Egy jó magaviseletű **f i u** azonnal felvétetik.

Kezdő havi

fizetése 12 korona.

Utolsó évben havi fizetése 20 korona.

Makói Független Ujság

nyomdájában.

- Hát nem írta meg önnek, hogy hol bujkál?

- Megírta vagy nem, — felelte ingerülten a kis borzas ember. — Engemet csak az bosszant, ha látom azt a megvetést, melylyel mindent megcsaholnak ami szent és tiszteletreméltó.

— De hiszi legalább, hogy visszajön? Mindenféle véleményt lehet hallani az emberektől, egyik csunyább mint a másik.

- Az emberek, az emberek, az emberek!

Don Ciccio alá s fel szaladgált a helyiségben, minden egyes felkiáltását végtelenül keserűen megvető mosolylyal kísérve. E közben ideges mozdulattal rángatta lefelé virágos mellényét a gyomrán s hevesen simogatta kabátja ujjával a kalapját, mielőtt szögbe akasztotta volna. De a cylinder még borzasabb lett, mint előbb volt és amint ott a szegen lógott, úgy nézett ki, mintha osztoznék ura haragjában az istentelen koráramlat és szabadelvűek ellen.

- Eccelenza, ki van szolgálva.

A báró, ki e közben ugyszólván egészen megfélekedezett az időről és a helyről, felrebbent emelkedésből, nagy nehezen felkelt a székről s arisztokratikus kímértségbe burkolózva, mereven mintha fából volna faragva, távozott a helyiségből, Don Nunziante előtt elhaladva, ki csak most ismerte őt fel s az ajtóhoz rohant, hogy mély meghajlással félre huzza előtte a függönyt.

A báró kiérve, vaktában indult tova minden más cél nélkül, mint hogy az izmait kinyújtogassa s vérét keringésbe hozza. Nagy, lenyűgöző rémületet állott ki, mikor eleinte attól kellett tartania, hogy kiderült a

büntény, egyikét ama rémületeknek, melyek egész életén át a tagjaiban maradnak az embernek.

Olyan hatás volt ez, mint ama borzasztó földrengéseké, melyek egész a legszilárdabb épületet is ledöntik, a legerősebb kulcsot elhajlítják mint rézsodronyt.

Égre emelte szeméit és megpróbálta újra helyre találni magát szellemileg a véghetetlen világűrben... Nem oktalanság volt-e az ujságból olvasott egy pár szó által annyira leveretni hagyni magát?

Valóban nem sokáig tartott s már nyugodtabb kezdett lenni és érezte, hogy a régi báró még nem halt meg benne. Abba a mértékben, amint a friss levegő hatott rá, ismét biztosságot merített s a vége az lett, hogy helyzetét nemcsak rosabbnak nem találta, de még kedvezőbbnek mint annak előtte.

Az egész ternó-história éppen kapóra jött, hogy az emberek figyelmét Don Cirillora irányítsa, kinek eltűnését ez egész elfogadható módon magyarázta meg.

Don Cirillo elpárolgott, hogy az ostobák és gazok lelkesedéseit elkerülje és ha nem adott hirt többé magáról, ezt a személyes biztosságaért való gond eléggé megmagyarázta.

Még egy kis idő és senki sem fog többé rá gondolni. És ha mindjárt feltalálnák is a holttestét, az mit se változtatna a dolgon. Az emberek egyszerűen azt mondanák: A kamorra kezeibe esett.

Egészen ilyen gondolatok által igénybe véve, a báró anélkül, hogy tudta volna, egészen a Mercato környékére ért. És itt, amint hitte, egy kitünő ötlete